

Länsstyrelsen
Norrbotten

Yttrande

1 (4)

Datum

2021-12-14

Ärendebeteckning

550-14829-2021

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Säkerhet vid hantering av utvinningsavfall

M2021/02019

Allmänt

Länsstyrelsen ställer sig i huvudsak positiv till de förslag till förändringar som framgår av promemorian. De förslag som lämnas bedöms bidra till mer betryggande ekonomiska säkerheter för utvinningsavfallsverksamheter.

Länsstyrelsen lämnar nedan några kommentarer på vissa delar i promemorian som myndigheten anser bör beaktas i sammanhanget.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Norrbottens län har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian Säkerheter vid hantering av utvinningsavfall. Sammanfattningsvis omfattar promemorian förslag till ändringar i miljöbalken och berörda förordningar samt ett förslag till ny förordning om säkerheter för verksamheter inom utvinningsindustrin som omfattas av kraven på att ha en avfallshanteringsplan för utvinningsavfall.

Ändringarna som föreslås avser dels nya verksamheter som ansöker om tillstånd enligt miljöbalken, dels befintliga verksamheter som ansöker om ändring av tillstånd enligt miljöbalken. En ny bestämmelse om säkerhet föreslås i miljöbalken. En ny förordning med bestämmelser om säkerhetens storlek och form samt prövningen av säkerheter föreslås också. Det föreslås även ändringar i förordningen (2013:319) om utvinningsavfall som berör avfallshanteringsplanen.

Förslagen syftar till att minimera risken för att staten ska behöva bekosta nödvändiga åtgärder för att stänga, återställa och följa upp nedlagda utvinningsverksamheter och bygger på principen att förorenaren

ska betala. Förslagen innebär ett förbättrat genomförande av utvinningsavfallsdirektivet.

Författningsändringarna och den nya förordningen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2022.

Länsstyrelsen kommenterar nedan följande avsitt i promemorian.

Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Länsstyrelsen finner att de ändringar som avser 15 kap. miljöbalken är nödvändiga att genomföra dels i syfte att likställa kraven på ställandet av ekonomiska säkerhet för vissa tillståndspliktiga verksamheter, dels för att prövningen av säkerhetens utformning och innehåll i övrigt ska ske av en ny myndighet med kunskaper inom sakområdet i fråga.

Därtill föreslås också enligt 15 kap. 36 c § en särskild föreskriftsrätt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Statens geotekniska institut) för hur belopp för ekonomiska säkerheter ska beräknas.

Länsstyrelsen vill i denna del understryka att de föreskrifter som ska tas fram och som ska vägleda bland annat sökandebolag i en tillståndprocess gällande hur beloppet för en ekonomisk säkerhet ska beräknas behöver innehålla information om de samlade kostnadsposter som kan komma att belasta staten i samband med efterbehandling av utvinningsverksamheter.

Det finns kostnadsposter som uppkommer i samband med efterbehandling som inte direkt har med de tekniska utförandeåtgärderna att göra. Det handlar till största delen om kostnader för bland annat drift och underhåll samt personal för olika ändamål inför vidtagande av efterbehandlingsåtgärder. Med tanke på tidskrävande processer innefattande upphandling av olika utförand tjänster för efterbehandling kan kostnaderna för större verksamheter bli mycket betydande redan innan efterbehandlingsåtgärder kan utföras.

Länsstyrelsens erfarenhet från tillsyn och tillståndprocesser avseende bedömning av belopp för ekonomiska säkerheter för utvinningsverksamheter (gruvor) är att kostnadsposter för drift, underhåll och personal under tidsperioden fram till dess att efterbehandlingsåtgärder kan vidtas samt till dess att de är avslutade inte beaktas av sökandebolag.

Enligt förslaget till ny bestämmelse i 22 kap. 13 a § miljöbalken ska Mark- och miljödomstolen i mål om tillstånd till en verksamhet som omfattas av krav på en avfallshanteringsplan för utvinningsavfall hämta in yttrande från Riksgäldskontoret i fråga om beräkning av säkerhetens storlek. Länsstyrelsen vill i denna del betona vikten av att Riksgäldskontoret får resurser och kompetens för att kunna bedöma de väsentliga och samlade kostnadsposterna för utvärdering av

säkerhetens belopp. Vidare finner länsstyrelsen att tillräckliga resurser och rätt kompetens har betydelse för att myndigheter ska kunna svara upp mot förekommande behov och ställda krav samt medverka till kortare handläggningstider i miljötillståndsprocesser.

Förslag till förordning om säkerheter vid utvinningsverksamhet

Enligt 3 § i förslaget till ny förordning pekas ett antal faktorer ut som ska beaktas vid beräkning av belopp för säkerheter så som en avfallsplanteringsplan och vad som i övrigt framgår av ansökan om tillstånd. Vidare anges ett antal punkter som också ska beaktas vid beräkning av belopp för säkerheten.

Länsstyrelsen finner det positivt med en definiering av vad som behöver beaktas i samband med beräkning av beloppet. Däremot anser länsstyrelsen att det finns vissa risker med att definiera vad som ska beaktas vid beräkning av storleken för säkerheten på så sätt som framgår av 3 §. I andra stycket anges bland annat att det i beräkningen ska ingå samtliga kostnader som krävs för att säkerställa fullgörandet av de skyldigheter som gäller för verksamheten samt de föreskrifter och tillståndsvillkor som har meddelats med stöd av balken.

Länsstyrelsen vill därför betona att de föreskrifter som ska tas fram av Statens geotekniska institut omfattar samtliga kostnadsposter som är av betydelse för beräkning av ekonomiska säkerheter och att utgångspunkten för bedömningarna ska vara den som staten har. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att den myndighet som får föreskriftsrätt (förslaget SGI) samråder med bland annat länsstyrelsen om innehållet i föreskrifterna (kostnadsposter) och därefter tar fram en utredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Länsstyrelsen hänvisar till vad myndigheten kommenterat ovan om ändringar i 15 kap. 36 c § miljöbalken och som har direkt koppling till den nya förordningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med Örjan Osterman som föredragande. I handläggningen har också medverkat enhetschef Anna-Carin Ohlsson samt Mats Lindell, Näringslivsavdelningen och Viktor Bengtsson rättsenheten.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till
m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se